

บทที่ 3

วิธีดำเนินการประเมิน

ในการประเมินหลักสูตรวิทยาศาสตร์บัณฑิต สาขาวิชาการจัดการเทคโนโลยีสารสนเทศครั้งนี้ คณะกรรมการประเมินใช้ระเบียบวิธีวิจัยเชิงประเมินโดยดำเนินการตามขั้นตอนต่าง ๆ ดังนี้

1. การกำหนดกรอบแนวคิดในการประเมินหลักสูตร

จากการประมวลผลแนวคิดของรูปแบบการประเมินหลักสูตร ผนวกกับแนวคิดที่ได้จากงานวิจัยที่เกี่ยวข้องต่าง ๆ คณะกรรมการประเมินจึงนำมาสร้างเป็นกรอบแนวคิดในการประเมินหลักสูตรครั้งนี้ ซึ่งเห็นว่าควรดำเนินการประเมินสิ่งต่าง ๆ ดังต่อไปนี้

- 1) เพื่อประเมินหลักสูตรเกี่ยวกับองค์ประกอบ เป็นการประเมินสิ่งที่จะต้องมีการจัดเตรียมไว้ให้พร้อมก่อนใช้หลักสูตร ได้แก่ การประเมินวัตถุประสงค์ของหลักสูตร โครงสร้างและเนื้อหารายวิชาต่าง ๆ
- 2) เพื่อประเมินทรัพยากรที่ใช้ในการจัดการเรียนการสอนตามหลักสูตร เช่น อาจารย์ งบประมาณ สถานที่ วัสดุ สื่อ อุปกรณ์การเรียนการสอน หนังสือที่ใช้ประกอบการเรียนการสอน เป็นต้น
- 3) เพื่อประเมินหลักสูตรต่อการจัดการเรียนการสอนและการฝึกประสบการณ์วิชาชีพ สภาพการใช้หลักสูตร เป็นการประเมินกระบวนการต่าง ๆ ในการดำเนินการใช้หลักสูตร เพื่อให้บรรลุตามวัตถุประสงค์ ได้แก่ การบริหารจัดการเรียนการสอน การจัดกิจกรรมการเรียนการสอน การวัดและประเมินผลการเรียน ปัญหาและอุปสรรคในการดำเนินการใช้หลักสูตร
- 4) เพื่อประเมินผลความพึงพอใจของผู้บริหารสถานประกอบการที่มีต่อคุณลักษณะของบัณฑิตที่พึงประสงค์ หรือสถานประกอบการต้องการ

การเลือกแหล่งข้อมูล

การประเมินหลักสูตรครั้งนี้ คณะกรรมการประเมินได้กำหนดแหล่งข้อมูลไว้ดังนี้

- 1) คณะกรรมการบริหารสาขาวิชาการจัดการเทคโนโลยีสารสนเทศ โดยเลือกมาทั้งหมดจำนวน 6 คน เพื่อเข้าร่วมการสนทนากลุ่ม (Focus Group Discussion)
- 2) อาจารย์ผู้สอน/ กรรมการร่างหลักสูตรแต่ละรายวิชาในสาขาวิชาการจัดการเทคโนโลยีสารสนเทศ จำนวน 15 คน โดยเลือกอย่างเจาะจง (purposive selection) จำนวน 8 คน เพื่อเข้าร่วมการสนทนากลุ่ม
- 3) นักศึกษาชั้นปีที่ 1 2 3 และ 4 ปีการศึกษา 2553 เข้าร่วมการสนทนากลุ่ม จำนวน 10 คน
- 4) บัณฑิตที่จบการศึกษาในปี พ.ศ. 2553 เข้าร่วมการสนทนากลุ่ม จำนวน 45 คน
- 5) เจ้าของ ผู้บริหารสถานประกอบการที่มีบัณฑิตของสาขาวิชา ๆ ทำงานอยู่ เข้าร่วมการสนทนากลุ่ม จำนวน 3 แห่ง

เครื่องมือเก็บรวบรวมข้อมูล

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลสำหรับการประเมินครั้งนี้ มีดังนี้

ฉบับที่ 1 แนวทางการสนทนากลุ่มสำหรับคณะกรรมการบริหารสาขาวิชาการจัดการเทคโนโลยีสารสนเทศ มีลักษณะเป็นประเด็นคำถามหลัก (Main Questions) และประเด็นคำถามย่อย (Sub Questions) เพื่อใช้เป็นแนวคำถามในการสนทนาแลกเปลี่ยนความคิดเห็นและข้อเสนอแนะจากคณะกรรมการบริหาร โดยให้ครอบคลุมสาระ 5 เรื่อง ดังนี้

- 1) วัตถุประสงค์ของหลักสูตร
- 2) โครงสร้างและเนื้อหารายวิชา
- 3) ทรัพยากรที่ใช้ในการดำเนินการใช้หลักสูตร
- 4) การบริหารจัดการเรียนการสอน
- 5) ปัญหาและอุปสรรคในการบริหารจัดการเรียนการสอน

ฉบับที่ 2 แนวทางการสนทนากลุ่มสำหรับอาจารย์ผู้สอน มีลักษณะเป็นประเด็นคำถามหลัก และประเด็นคำถามย่อย เพื่อใช้เป็นแนวคำถามในการสนทนาแลกเปลี่ยนความคิดเห็นและข้อเสนอแนะ จากอาจารย์ผู้สอน โดยให้ครอบคลุมสาระ 7 เรื่อง ดังนี้

- 1) โครงสร้างและเนื้อหารายวิชา
- 2) ทรัพยากรที่ใช้ในการดำเนินการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน
- 3) การบริหารจัดการเรียนการสอน
- 4) การจัดกิจกรรมการเรียนการสอน
- 5) การวัดและประเมินผลการเรียน
- 6) ปัญหาและอุปสรรคในการจัดการเรียนการสอน
- 7) ความพึงพอใจของอาจารย์ผู้สอนที่มีต่อพฤติกรรมและผลการเรียนรู้ของนักศึกษา

ฉบับที่ 3 แนวทางการสนทนากลุ่มสำหรับนักศึกษา มีลักษณะเป็นประเด็นคำถามหลัก และประเด็นคำถามย่อย เพื่อใช้เป็นแนวคำถามในการสนทนาแลกเปลี่ยนความคิดเห็นและข้อเสนอแนะจากนักศึกษา โดยให้ครอบคลุมสาระ 10 เรื่อง ดังนี้

- 1) โครงสร้างหลักสูตรและเนื้อหารายวิชา
- 2) คุณลักษณะของอาจารย์ผู้สอน
- 3) การจัดกิจกรรมการเรียนการสอนของอาจารย์ผู้สอน
- 4) การวัดและประเมินผลการเรียน
- 5) สถานที่เรียน
- 6) สื่อ อุปกรณ์ หนังสือ และเอกสารประกอบการเรียนการสอน
- 7) ผลการเรียนรู้ที่ได้รับ
- 8) ความพึงพอใจที่มีต่อการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนของอาจารย์ผู้สอน
- 9) ปัญหาการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน/ ปัญหาการเรียนรู้ของนักศึกษา

ฉบับที่ 4 แนวทางการสนทนากลุ่มสำหรับสถานประกอบการ มีลักษณะเป็นประเด็นคำถามหลัก และประเด็นคำถามย่อย เพื่อใช้เป็นแนวคำถามในการสนทนาแลกเปลี่ยนความคิดเห็นและข้อเสนอแนะจาก เจ้าของ/หรือผู้บริหารสถานประกอบการที่ใช้บัณฑิต โดยให้ครอบคลุมสาระ 2 เรื่อง ดังนี้

- 1) โครงสร้างหลักสูตรและเนื้อหารายวิชา
- 2) คุณลักษณะบัณฑิตที่พึงประสงค์

ฉบับที่ 5 แบบสอบถามบัณฑิต มีลักษณะเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า (rating scale) และแบบปลายเปิด โดยให้ครอบคลุมสาระ 2 เรื่อง ดังนี้

- 1) โครงสร้างหลักสูตรและเนื้อหารายวิชา
- 2) การจัดการเรียนการสอน

การเก็บรวบรวมข้อมูล

คณะกรรมการประเมิน กำหนดแนวทางในการเก็บรวบรวมข้อมูลด้วยวิธีการต่าง ๆ ตามลักษณะของเครื่องมือเก็บรวบรวมข้อมูล ดังนี้

- 1) จัดสนทนากลุ่มกับคณะกรรมการบริหาร จำนวน 6 คน เพื่อเก็บรวบรวมข้อมูลตามแนวทางการสนทนากลุ่มที่กำหนดไว้
- 2) จัดสนทนากลุ่มกับอาจารย์ผู้สอน จำนวน 15 คน เพื่อเก็บรวบรวมข้อมูลตามแนวทางการสนทนากลุ่มที่กำหนดไว้
- 3) จัดสนทนากลุ่มกับนักศึกษา จำนวน 10 คน เพื่อเก็บรวบรวมข้อมูลตามแนวทางการสนทนากลุ่มที่กำหนดไว้
- 4) จัดสนทนากลุ่มกับเจ้าของ/หรือผู้บริหารสถานประกอบการที่ใช้บัณฑิต จำนวน 3 คน เพื่อเก็บรวบรวมข้อมูลตามแนวทางการสนทนากลุ่มที่กำหนดไว้
- 5) เก็บรวบรวมข้อมูลโดยให้บัณฑิต จำนวน 45 คน ตอบแบบสอบถาม (ฉบับที่ 5) ด้วยวิธีการประสานงานขอความร่วมมือกับคณะฯ ในวันซ้อมรับปริญญาบัตร

การวิเคราะห์ข้อมูล

ในการวิเคราะห์ข้อมูลเพื่อการประเมินครั้งนี้ คณะกรรมการประเมินใช้วิธีการ ดังนี้

- 1) ข้อมูลที่ได้จากแบบสอบถามที่มีลักษณะเป็นมาตราส่วนประมาณค่า (ฉบับที่ 5) วิเคราะห์ข้อมูลโดยการหาค่าเฉลี่ย (X) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.)
- 2) ข้อมูลที่ได้จากการสนทนากลุ่ม (ฉบับที่ 1 2 3 และ 4) วิเคราะห์ข้อมูลด้วยวิธีการวิเคราะห์เนื้อหา (content analysis)

เกณฑ์การประเมิน กำหนดค่าเฉลี่ย (X) ไว้ดังนี้

4.50 – 5.00	หมายถึง	มากที่สุด
3.50 – 4.49	หมายถึง	มาก

2.50 – 3.49	หมายถึง	ปานกลาง
1.50 – 2.49	หมายถึง	น้อย
1.00 – 1.49	หมายถึง	น้อยที่สุด

รายละเอียดของการดำเนินการประเมินหลักสูตร ตามรายวัตถุประสงค์ของการประเมิน
สรุปเป็นกรอบแนวทางการประเมินได้ดังตารางที่ 1

ตารางที่ 1 กรอบแนวทางการวิจัยประเมินหลักสูตรการจัดการเทคโนโลยีสารสนเทศ

วัตถุประสงค์ของการประเมิน	ประเด็นการประเมิน (ตัวแปร/ตัวชี้วัด)	แหล่งข้อมูล / ผู้ให้ข้อมูลหลัก	เครื่องมือและเทคนิควิธีเก็บรวบรวมข้อมูล	การวิเคราะห์ข้อมูล	เกณฑ์ในการประเมิน
1. เพื่อประเมินหลักสูตรเกี่ยวกับองค์ประกอบ 1.1 วัตถุประสงค์	1. ความชัดเจน ความเหมาะสมของวัตถุประสงค์ของหลักสูตร 2. ความสอดคล้องวัตถุประสงค์กับบริบทอื่นๆของหลักสูตร 3. ความสามารถในการปฏิบัติจริงของหลักสูตร	1.คณะกรรมการบริหาร บริหารหลักสูตร	การสนทนากลุ่ม (Focus Group)	-การวิเคราะห์เนื้อหา (Context Analysis)	วิธีการสรุปเชิงเหตุผล (Logical Approach) ตัดสินตามความเห็น ส่วนใหญ่ของกลุ่ม
1.2 โครงสร้างของหลักสูตรและเนื้อหา รายวิชา	1. ความเหมาะสมของจำนวนหน่วยกิต 2. ความทันสมัย และน่าสนใจของรายวิชา 3. ความเป็นประโยชน์และการนำไปใช้ของนักศึกษา	1.คณะกรรมการบริหาร บริหารหลักสูตร 2. อาจารย์ผู้สอน 3. นักศึกษา	การสนทนากลุ่ม	-การวิเคราะห์เนื้อหา (Context Analysis)	วิธีการสรุปเชิงเหตุผล (Logical Approach) ตัดสินตามความเห็น ส่วนใหญ่ของกลุ่ม
2. เพื่อประเมินทรัพยากรที่ใช้ในการจัดการเรียนการสอน ตามหลักสูตร	ความเหมาะสม/คุณภาพของทรัพยากรที่ใช้ในการจัดการเรียนการสอน	1. คณะกรรมการบริหาร บริหารหลักสูตร 2. อาจารย์ผู้สอน	การสนทนากลุ่ม	-การวิเคราะห์เนื้อหา (Context Analysis)	วิธีการสรุปเชิงเหตุผล (Logical Approach) ตัดสินตามความเห็น ส่วน

ตารางที่ 1 กรอบแนวทางการวิจัยประเมินหลักสูตรการจัดการเทคโนโลยีสารสนเทศ

วัตถุประสงค์ ของการประเมิน	ประเด็นการประเมิน (ตัวแปร/ตัวชี้วัด)	แหล่งข้อมูล / ผู้ให้ข้อมูลหลัก	เครื่องมือและเทคนิควิธี เก็บรวบรวมข้อมูล	การวิเคราะห์ข้อมูล	เกณฑ์ในการประเมิน
3. เพื่อศึกษาความพึงพอใจ ของบัณฑิตที่มีต่อหลักสูตร การจัดการเรียนการสอน และการฝึกประสบการณ์ วิชาชีพ	1.ห้องเรียน/ห้องปฏิบัติการ 2.หนังสือ-สื่อ/อุปกรณ์/แหล่งการ เรียนรู้ 3. ศักยภาพของอาจารย์ 4. งบประมาณ ความพึงพอใจของบัณฑิตที่มีต่อ 1.โครงสร้างหลักสูตรและเนื้อหา รายวิชา 2.การจัดการเรียนการสอน 3.การฝึกประสบการณ์วิชาชีพ	3. นักศึกษา บัณฑิต	แบบสอบถาม มาตรฐาน ประมาณค่า 5 ระดับ	-ค่าเฉลี่ย (X) และส่วน เบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.)	ใหญ่ของกลุ่ม ค่าเฉลี่ย (X) ตามเกณฑ์ที่ กำหนดไว้
4. เพื่อศึกษาความพึงพอใจ ของผู้บริหารสถาน ประกอบการที่มีต่อ คุณลักษณะของบัณฑิต	ความพึงพอใจของสถาน ประกอบการที่มีต่อคุณลักษณะ ของบัณฑิต 1.ความรู้และความสามารถทาง วิชาการ/วิชาชีพ 2.ทักษะความสัมพันธ์ การสื่อสาร	เจ้าของ/ผู้บริหารสถาน ประกอบการ	แบบสอบถาม มาตรฐาน ประมาณค่า 5 ระดับ	-ค่าเฉลี่ย (X) และส่วน เบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.)	ค่าเฉลี่ย (X) ตามเกณฑ์ที่ กำหนดไว้

ตารางที่ 1 กรอบแนวทางการวิจัยประเมินหลักสูตรการจัดการเทคโนโลยีสารสนเทศ

วัตถุประสงค์ ของการประเมิน	ประเด็นการประเมิน (ตัวแปร/ตัวชี้วัด)	แหล่งข้อมูล / ผู้ให้ข้อมูลหลัก	เครื่องมือและเทคนิควิธี เก็บรวบรวมข้อมูล	การวิเคราะห์ข้อมูล	เกณฑ์ในการประเมิน
	ระหว่างบุคคลและความ รับผิดชอบ 3.ทักษะทางปัญญา 4.บุคลิกภาพและคุณธรรม จริยธรรม				